

MATURITNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY ve školním roce 2026/2027

SPOLEČNÁ ČÁST MZ

probíhá formou DT (didaktický test).

1. Zkouška z českého jazyka a literatury je povinnou zkouškou společné části maturitní zkoušky.
2. Didaktické testy organizačně zajišťuje CERMAT, který stanoví kritéria hodnocení a testy i vyhodnocuje.
3. Didaktické testy jsou hodnoceny pouze „**úspěš/neúspěš**“. Hodnocení „úspěš“ není podmínkou pro připuštění žáka k profilovým zkouškám, ale podmínkou pro získání maturitního vysvědčení.
4. Didaktický test ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura trvá 85 minut.

PROFILOVÁ ČÁST MZ

se koná formou písemné práce (PP) a ústní zkoušky (ÚZ). Žák musí úspěšně vykonat obě zkoušky.

PÍSEMNÁ PRÁCE

1. Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci, jehož **minimální rozsah je 250 slov**. Hlavní roli v hodnocení nehraje přesný počet slov nebo exaktní počet řádků, ale samotná práce a celková funkčnost textu. Z tohoto důvodu je vymezena tolerance minus 50 slov (např. tolerance v administrativním stylu), pro hodnocení je ještě přijatelný text, který obsahuje alespoň 200 slov. Písemná práce, která nesplňuje stanovený minimální rozsah písemné práce, je celkově v dílčím kritériu 1B hodnocena 0 body, v jednotlivých kritériích se již nehodnotí. Pokud se text v dílčím kritériu 1A nevztahuje k zadanému tématu, PP je hodnocena počtem bodů 0, v dalších jednotlivých kritériích se nehodnotí. Žák je hodnocen známkou nedostatečný při nesplnění jednoho dílčího kritéria (1A nebo 1B).
2. Písemná práce trvá **110 minut** včetně času na volbu zadání. **Pravidla českého pravopisu nelze použít v písemné ani elektronické verzi**. Pokud se jedná o žáka s PUP, čas i podmínky jsou uzpůsobeny dle doporučení PPP.
3. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, popř. výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu může být i obrázek, graf apod.
4. Pro písemnou práci ředitel **školy stanoví 4 zadání**, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák zvolí jedno zadání, jež může v průběhu konání PP změnit, je však nutno odlišit část, která nemá být hodnocena.
5. Písemné práce z českého jazyka a literatury jsou **hodnoceny učiteli českého jazyka a literatury** na Albrechtově střední škole.
6. PP se boduje v šesti kritériích, v každém lze získat maximálně 5 bodů. Celkově žák může získat **30 bodů**. Hranice úspěšnosti činí **12 bodů**. Hodnotí se zpracování zadaného tématu, slohový útvar, pravopisné a tvaroslovné chyby, slovní zásoba, výstavba větných celků, kompozice textu, argumentace, čtenářský komfort. Písemná práce bude

hodnocena známkou 1-5, jež žák získá na základě převedení bodů na známku. Před konáním zkoušky jsou žáci seznámeni s podmínkami hodnocení, jež stvrdí svým podpisem. **Simulovanou PP si mají možnost vyzkoušet v rámci maturitní generálky.**

7. Hodnocení písemné práce tvoří **40 % celkového hodnocení** z českého jazyka a literatury.
8. Základní informace má žák napsané na úvodní straně pracovního listu. Pracovní sešit je **oboustranný**. Práce se píše na linkovaný papír označený razítkem školy.
9. **Za hodnocení písemné práce odpovídají dva hodnotitelé**, které jmenuje ředitel školy, uvedení v maturitní komisi dané třídy. Krajiní případy PP budou hodnoceny třetím hodnotitelem. Zámka je výsledkem shody bodů dvou, popř. tří hodnotitelů.
10. **PP žáků s přizpůsobenými podmínkami budou vždy hodnotit dva hodnotitelé** určení vedením školy, uvedení v maturitní komisi dané třídy; při hodnocení bude zohledněno doporučení ŠPZ pro uzpůsobení podmínek během konání maturitní zkoušky.

KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

1A	zadané téma	max. 5 bodů
1B	slohový útvar	max. 5 bodů
2A	pravopisné a tvaroslovné chyby	max. 5 bodů
2B	slovní zásoba	max. 5 bodů
3A	syntax – výstavba větných celků	max. 5 bodů
3B	kompozice textu, čtenářský komfort, argumentace	max. 5 bodů
celkem		max. 30 bodů

HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

30–27 bodů	26–22 bodů	21–17 bodů	16–12 bodů	11–0
výborný	chvalitebný	dobrý	dostatečný	nedostatečný

ČASOVÝ ROZPIS PP Z ČESKÉHO JAZYKA

Začátek administrace	Doba konání práce při navýšení 0 % a čas ukončení	Doba konání práce při navýšení 25 % a čas ukončení	Doba konání práce při navýšení 50 % a čas ukončení	Doba konání práce při navýšení 75 % a čas ukončení	Doba konání práce při navýšení 100 % a čas ukončení
12:30	12:45–14:35	12:40–15:00	12:40–15:25	12:40–15:55	12:40–16:20

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

1. Ředitel školy určí v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem jeden maturitní seznam, který obsahuje literární díla pro různé obory vzdělání. Žáci si vybírají 20 literárních děl. Maturitní seznam literárních děl a kritéria jsou platná i pro opravnou a náhradní zkoušku.
2. Žák odevzdá seznam do 31. března roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období, do 30. června téhož roku, pro podzimní zkušební období.
3. Podmínky pro sestavení maturitního seznamu jsou uvedeny pod školním seznamem na webových stránkách školy.
4. Žák zapisuje své tituly do tabulky vytvořené školou.
5. Před konáním zkoušky jsou žáci seznámeni s podmínkami hodnocení ÚMZ, jež stvrdí svým podpisem.

6. Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje pracovní list. **Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut, samotná ústní zkouška pak nejdéle 15 minut.** V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Neodevzdá-li žák do 31. 3., resp. do 30. 6. vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky ze všech titulů, které jsou uvedeny ve školním seznamu literárních děl.
7. Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek z konkrétního literárního díla a ukázkou neuměleckého textu. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu. Během zkoušení nejsou povoleny žádné jazykové pomůcky.
8. Při hodnocení jsou přiřazovány body, jež jsou následně převedeny na známku 1–5. Celkově může žák získat 28 bodů, **hranice úspěšnosti činí 13 bodů.**

KRITÉRIUM	DÍLČÍ ČÁST	OTÁZKY – ověřované vědomosti a dovednosti
Charakteristika uměleckého textu	Analýza uměleckého textu	I. část (max. 4 body) <ul style="list-style-type: none">• určit kompoziční rovinu díla (druh, forma žánr, struktura)• zasadit výňatek do kontextu díla• určit čas a prostor díla• určit hlavní témata díla a tvrzení doložit
(min. 4 body)		II. část (max. 4 body) <ul style="list-style-type: none">• charakterizovat postavy / lyrický subjekt• charakterizovat vyprávěče• popsat vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršovou výstavbu
		III. část (max. 4 body) <ul style="list-style-type: none">• charakterizovat jazykovou rovinu výňatku• popsat funkci jazykových prostředků, trop a figur ve výňatku
	Literárně-historický kontext	(max. 4 body) <ul style="list-style-type: none">• zasadit dílo do kontextu autorovy tvorby• zasadit autora do literárně kulturního kontextu
Charakteristika neuměleckého textu	Analýza neuměleckého textu	A (max. 4 body) <ul style="list-style-type: none">• určit funkční styl a charakterizovat ho• určit slohový útvar• určit slohový postup• určit kompoziční výstavbu výňatku• charakterizovat jazykovou rovinu výňatku
		B (max. 4 body) <ul style="list-style-type: none">• postihnout souvislost mezi výňatky• popsat hlavní myšlenku textu• uvést možné použití textu, způsoby čtení a interpretace textu
Výpověď v souladu s jazykovými normami, jazyková kultura		hodnocení ústního projevu a jednání během zkoušky (max. 4 body)

9. Hodnocení je dáno shodou zkoušejícího a předsedícího.
10. Hodnocení ústní zkoušky tvoří **60 %** celkového hodnocení z českého jazyka a literatury.
11. **U žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky** bude zohledněno doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).
12. Ústní zkoušku hodnotí maturitní komise jmenovaná ředitelem školy.

STRUKTURA ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY

HODNOTICÍ TABULKA

Procentuální hodnocení	Počet získaných bodů	Výsledná známka
100–88 %	28–25	výborný
87–74 %	24–21	chvalitebný
73–59 %	20–17	dobrý
58–44 %	16–13	dostatečný
43 % a méně	12→	nedostatečný

Poznámka: Při hodnocení obou forem zkoušek hodnotitelé vycházejí z bodové škály vytvořené CERMATEM, viz přílohy č. 1 a č. 2

Kritéria hodnocení byla projednána předmětovou komisí ČJL.

Kritéria schvaluje ředitel školy a předseda maturitní komise.

Zpracovali: Mgr. Martina Bojdová, Mgr. Marek Ruzs

V Českém Těšíně dne 29. 9. 2026

Schválili:

Mgr. Pavel Cieslar, MBA
ředitel školy

předseda maturitní komise

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	<ul style="list-style-type: none"> Text se nevztahuje k zadanému tématu. 	<ul style="list-style-type: none"> Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní. 	<ul style="list-style-type: none"> Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	<ul style="list-style-type: none"> Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace. 	<ul style="list-style-type: none"> Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb)¹. Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je spíše chudá. V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
3A	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky. Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	<ul style="list-style-type: none"> Text je nesoudržný a chaotický. Členění textu je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je spíše nahodilá. V členění textu se často vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

	0	1	2	3	4
ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. •Analýza textu je nedostatečná. •Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. •Analýza textu je dostatečná. •Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se občas objevují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná občas. •Analýza textu je dobrá. •Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. •Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. •Analýza textu je velmi dobrá. •Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. •Pomoc zkoušejícího není nutná. •Analýza textu je výborná. •Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.
CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se občas objevují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná občas. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. •Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. •Pomoc zkoušejícího není nutná.
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. •Projev není plynulý, v jeho strukturu se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. <i>nebo</i> •Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. •Argumentace je nedostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. •Projev není plynulý, v jeho strukturu se ve větší míře vyskytují nedostatky. •Argumentace je dostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. •Projev není občas plynulý, v jeho strukturu se občas vyskytují nedostatky. •Argumentace je dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. •Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. •Argumentace je velmi dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují. •Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují. •Argumentace je výborná.